personoj Z; parati ~ alia maniero Z; kien vi iras ~ tia izoleco ?; ~ granda kolero; ~ konsento; ~ akompano kun iu; mia pulso ~ takto batas; malfermi ta pordon ∼ la plena larĝo Z ; li kuris malsupren ∼ (per) kelkaj saltoj ; vi manĝos vian panon ~ (ĉe) la ŝvito de via frunto; ~ liaj okuloj Z (laŭ lia juĝmaniero, opinio); disflugiĝi kiel polvo ~ vento Z : morti ~ turmenloj; en (je) ta nomo de; ŝiaj haroj eslis kunvolvitaj ~ (per) pezaj plektoj; ~ longaj girlandoj pendis mirindaj kreskajoj Z ; puntoj k bantrozeloj kuniĝis ~ (laŭ) mirinda bonordigita senordeco Z (Kp LAŬ, ce, per, je). 5 La finan staton de ŝanĝiĝinta objekto, la rezultaton de aliiĝo : fendi ŝtipon ~ 2 partojn B; li rompis la vuzon ~ pecelojn; la fumo longiĝis ~ mirindajn fantomojn ; kunpremi la manon ~ pugnon; lraduki libron ~ alian tingvon ; ta lando estis dividata ~ 9 provincojn; miloj da voĉoj kuntandiĝis ~ grandegan harmonion; la glacio forgutis ~ brilajn larmojn; la milito kondukis mullajn ~ mizeron; lia malkaŝemeco alitormidis ~ arogantecon 2 (Kp EL 2).

11º Memstara vortero kun la senco 1 aŭ 2 : ~a. Interna. ~e Z. Interna. ~lgt Z. Penetrigi : ŝi ~igis la manojn en siajn densajn harojn Z. ~lĝi. Penetri, enprofundiĝi : kiam frutoj batulas, fremdulo ne ~iĝu Z (Kp SIM MIKSI, INTERVENI. Vd NAZO) ; la gazetoj ne trovas necesa ~iĝi

en tion, pri kio iti skribas 2.

111º Prefikso kun la sencoj 1 k 2 de la prepozicio: 1 la tibro ~havas 30 ĉapitrojn (Vd havi); la ĉambro ~tenis 40 personojn (Vd teni, fermi). 2 ~gluti, ~skribi, ~blovi, ~brakigi, ~vicigi, ~kasigi, ~terigi, ~loĝiĝi, ~ŝipiĝi, ~dormiĝi.

enanto . Herbeca planto, g. de umbelaeoj (ænanthe).

enantemo . Surmukmembrana erupcio.

eneefalo . La tuto de organoj, kiujn enfermas la kranio.

encefalito . Inflamo de la encefalo.

eneikliko. Papa cirkulero pri iu punkto de doktrino.

Eneiklopedio. Verko, enhavanta la resuman tuton de la homaj konoj pri unu aŭ ĉiuj sciencoj, ordinare farata en formo de vortaro. ~a. Resumanta la tuton de la homaj konoj pri unu aŭ ĉiuj fakoj : ~a vortaro, spirito.

end. Proponata neoficiala sed multe uzata sufikso, signifanta: kion oni devas ...i; kiu devas esti ...ata: sekv~a (kion oni devas sekvi, sekvota); liu letero estas tuj respond~a; la frazo estas kompletig~a jene; mi skribos al vi pri la far~a laboro; la prezo estas antaŭe pag~a. Rim. Ne konfuzu: leg-enda kun legend-a.

endemio Z 🐩. Malsano reganta konstante en iu lando aŭ regiono. ~a. Havanta karakteron de ~o; enlanda, loka. Kp брибило.

Endivio. Legomo, speco de cikorio (cichorium endivia).

endokardo ♥. Interna membrano de la koro. ~Ito. ∦ Inflamo de ~o.

endokarpo . Membrano, kiu envolvas la grajnojn. Vd EPIKARPO, PERIKARPO. endopiasmo . Interna jom pli mal-

endopiasmo . Interna iom pli malproksime de ĉela surfaco troviĝanta parto de protoplasmo.

endoskopo . Instrumento por ekzameni kavojn kies aperturo estas mallarĝa: oni ekzamenas vezikojn per ~o.

endoterma 🛣. Karakterizanta ĥemian reakcion ĉe kiu la varmo estas konsumata.

Energio. 1 Forto de la volo, streĉita al iu eelo, k persista por ĝin atingi: ti ĉiam montris grandan ~on. 2 Fizika forto, kapabla je iu laboro: elektra ~o; muskola ~o. ~a. 1 Posedanta ~on: ~a karaktero, estro. 2 Forte impresanta, drasta 2: ~a esprimo, muziko. ~ismo. Kosmologia sistemo, en kiu oni konsideras la ~on, k ne plu la materion kiel la substancon de la fizika mondo.

enfill (tr) $\P$. Pafi laŭlonge: per urtiteria aŭ maŝinpaţiloj oni $\sim$ as la malamikajn poziciojn.

* Enigmo. 1 Malfacila proponata divenotaĵo: klarigi, solvi ~on. Kp Logo-Grifo. 2 (f) Malklara, malfacile komprenebla afero: ta ~oj de la naturo; lia karaktero estus por mi ~o (Kp MISTERO). ~a. Malfacile komprenebla: ~a vorto, rigardo, frazo (Kp SFINKSA).

Enketo. 1 Juĝa aŭ oficiala esploro. 2 Metoda esploro pri ia okazaĵo aŭ opinio. ~1 (x). ~e esplori.